

مطالعه مقایسه‌ای مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان سال آخر پرستاری دانشکده‌های پرستاری و مامایی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در ابتدا و انتهای دوره کارآموزی در عرصه

پژوهش از: فلورا رحیم آقایی*

چکیده:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی است که با هدف مقایسه مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان سال آخر پرستاری دانشکده‌های پرستاری و مامایی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در ابتدا و انتهای دوره کارآموزی عرصه در سال تحصیلی ۷۷-۱۳۷۶ انجام گرفته است. تعداد واحدهای مورد پژوهش برابر با جامعه پژوهش و شامل ۶۴ دانشجوی سال آخر پرستاری دانشکده‌های پرستاری و مامایی استان بوده است. جهت دستیابی به اهداف پژوهش، پرسشنامه‌ای مشتمل بر دو بخش مشخصات فردی و پرسشنامه مفهوم از خود حرفه‌ای آرتور^(۱)، تنظیم گردید. پرسشنامه در دو مرحله به واحدها تحویل و جمع‌آوری گردید. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آزمونهای آماری ویل کاکسون نمونه‌های زوج^(۲)، من ویتنی^(۳)، و آنالیز واریانس^(۴)، استفاده گردید. نتایج نشان داد که مفهوم از خود حرفه‌ای اکثریت واحدها (۸۵/۹۴٪) در مرحله ابتدای کارآموزی در عرصه و همچنین اکثریت واحدها (۹۰/۶٪) در انتهای کارآموزی در عرصه مثبت بوده و آزمونهای آماری تفاوت معنی‌داری را در "مفهوم از خود حرفه‌ای" پس از سپری کردن دوره کارآموزی در عرصه دانشجویان نشان نداد. به علاوه آزمونها نشان دادند بین مشخصات فردی واحدها شامل جنس، معدل کل، معدل کل کارآموزی، معدل کل دروس نظری در سه سال قبل از کارآموزی در عرصه با مفهوم از خود حرفه‌ای ارتباط معنی‌داری وجود نداشته است.

کلیدواژه: مفهوم از خود حرفه‌ای - کارآموزی در عرصه

مقدمه:

تصورات و عقاید در مورد حرفه یا به عبارتی "مفهوم از خود حرفه‌ای" در مشاغل مختلفی مطرح است. از جمله

حرفی که این مفهوم در آن جایگاه ویژه‌ای را به خود

* کارشناس ارشد پرستاری داخلی - جراحی و عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

1 - Arthur's self professional selfconcept

2 - Wilcoxon rank test

3 - manwhitney. V. Test

4 - Analysis of variance

شد (عابدی ۱۳۷۷) و دانشکده‌های پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی گیلان از سال ۱۳۷۵ مجری این برنامه بوده‌اند (یزدان دوست ۱۳۷۶). با توجه به مطالب فوق و عنایت به این مطالب که تاکنون تعداد ۱۱۰۲۶ دانشجوی کارشناسی پرستاری در سراسر ایران برنامه مذکور را طی نموده یا در حال گذراندن آن می‌باشند و ۳۶۳ نفر آنان به استان گیلان تعلق دارند (مؤسسه پژوهشی آموزش عالی، ۷۵)، پژوهشگر لزوم ارزیابی اثرات چنین برنامه‌ای را بر مفهوم از خود حرفه‌ای احساس کرد.

اهداف:

اهداف ویژه این پژوهش براساس تعیین مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان سال آخر پرستاری در ابتدا و انتهای دوره کارآموزی در عرصه، تعیین تفاوت آن و تعیین ارتباط بین مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان سال آخر پرستاری با متغیرهای جنس، معدل کل، معدل کل نظری و معدل کل کارآموزی آنها می‌باشد.

روش بررسی:

این پژوهش یک مطالعه توصیفی مقایسه‌ای است که باهدف توصیف و مقایسه مفهوم از «خود حرفه‌ای» در ابتدا و انتهای دوره کارآموزی در عرصه، در یک گروه از دانشجویان پرستاری انجام شده است. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه‌ای مشتمل بر ۲ بخش بود. بخش اول: شامل برخی از اطلاعات شخصی از قبیل جنس، معدل کل نظری، معدل کل کارآموزی و معدل کل

اختصاص داده، پرستاری است. امروزه مفهوم از خود حرفه‌ای پرستاران بُعد مهمی را در توسعه و ارتقاء دانش و مهارت پرستاری در بر می‌گیرد (آرتور، ۱۹۹۶).

در حرفه پرستاری که دارای نقش هماهنگ‌کننده در کادر مراقبتی درمانی است، کسب مفهوم از خود حرفه‌ای مناسب از اهمیت به‌سزایی برخوردار است (آرتور، ۱۹۹۲). پرستاران با مفهوم از خود حرفه‌ای مثبت در امر مراقبت از بیماران موفق‌تر بوده، ارتباط بهتری با سایر حرف بهداشتی درمانی برقرار نموده و همچنین خواهند توانست تصویر مثبتی از پرستاری را در جامعه ترویج نمایند. (کوزیر و همکاران^(۱)، ۱۹۹۵).

مفهوم از خود حرفه‌ای شامل ابعادی از قبیل مهارت، خلاقیت، انعطاف‌پذیری، رضایت شغلی، رهبری و ارتباط می‌باشد و بدیهی است که با اعتلای ابعاد فوق، این مفهوم نیز توسعه می‌یابد (آرتور، ۱۹۹۶).

ماسکاری^(۲) (۱۹۹۸) معتقد است که درک پرستاران از نقش خود، شناخت صحیح خود و حرفه و همکاری گروهی می‌توانند بر ارتقاء مفهوم از خود حرفه‌ای مؤثر باشند. به اعتقاد کوزیر (۱۹۹۵) نیز با روشن نمودن اهداف شخصی و حرفه‌ای و اعتلای مهارت و معلومات دانشجویان پرستاری می‌توان مفهوم از خود حرفه‌ای را در آنان ارتقاء داد. از این رو مطالعات پرستاری، توسعه حرفه‌ای را در گرو اهمیت مفهوم از خود حرفه‌ای دانسته و انجام این مهم را از جمله وظایف مدیران و آموزش دهندگان پرستاری برشمرده‌اند.

بر همین اساس در سالهای اخیر تغییرات عمده‌ای در نحوه آموزش نظری و عملی پرستاری ایجاد گردیده است. در کشور ما نیز در بازنگری مجدد برنامه آموزش پرستاری، کارآموزی در عرصه مدنظر قرار داده

سه سال قبل از کارآموزی در عرصه و بخش دوم، ابزار تهیه شده توسط آرتور در سال ۱۹۹۲ بود که توسط پژوهشگر و با راهنمایی اساتید راهنما و مشاور، مطابق با فرهنگ ایران تدوین گردید. این پرسشنامه مشتمل بر ۲۷ عبارت در برگیرنده ابعاد مختلف مفهوم از خود حرفه‌ای بود که هر یک از ابعاد چند عبارات را بخود اختصاص می‌داد به این ترتیب که بعد انعطاف‌پذیری یا خلاقیت شامل ۷ عبارت، رهبری ۴ عبارت، ارتباط ۴ عبارت، مهارت ۵ عبارت رضایت‌شغلی ۷ عبارت بود پاسخها بر طبق معیار لایکرت به ۴ قسمت از کاملاً موافق تا کاملاً مخالف تقسیم‌بندی گردید. و در گزینه‌های مثبت به پاسخ کاملاً موافق ۴+، موافق ۳+، مخالف ۲+ کاملاً مخالف ۱+ تعلق گرفت و در گزینه‌های منفی این نمره‌گذاری بر عکس انجام شد: اعتبار علمی ابزار به روش اعتبار محتوی تعیین گردید. برای تعیین اعتماد علمی نیز از فرمول آلفا کرونباخ استفاده گردید. تعداد نمونه به دلیل حجم کم نمونه‌ها برابر با کل جامعه و شامل ۶۷ دانشجوی روزانه سال آخر پرستاری در مقطع کارشناسی پیوسته شاغل به تحصیل در دانشکده‌های پرستاری و مامایی وابسته به دانشگاه علوم پزشکی گیلان در شهرهای رشت، لاهیجان، لنگرود، صومعه‌سرا و انزلی بود که به روش سرشماری انتخاب شدند.

پرسشنامه‌ها توسط پژوهشگر در دو مرحله ابتدا و انتهای آموزش در عرصه به واحدهای مورد پژوهش تحویل و پس از فرصت لازم جهت پاسخگویی جمع‌آوری گردید.

داده‌های پژوهش بصورت کمی و کیفی و نوع مطالعه تک گروهی تک متغیری و دو مرحله‌ای بوده

است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و استنباطی استفاده گردید. برای جمع‌آوری داده‌های قسمت اول پرسشنامه، با کسب اجازه کتبی از مسئولین نمرات دروس نظری و کارآموزی از کارنامه‌ها استخراج و بطور جداگانه معدل‌گیری شد و یکبار نیز معدل کل مورد محاسبه قرار گرفت. در مورد قسمت دوم پرسشنامه حداقل امتیاز پرسشنامه ۲۷ و حداکثر آن ۱۰۸ محاسبه گردید و میانگین دامنه این تغییرات مبنای تقسیم‌بندی مفهوم از خود حرفه‌ای در نظر گرفته شد به نحوی که به نمرات بالاتر از این مبنای مثبت و به نمرات پایین‌تر از آن منفی اطلاق گشت. در مورد ابعاد نیز به همین ترتیب اقدام شد به نحوی که حداقل و حداکثر امتیاز مجموعه سئوالات مربوط به هر بُعد محاسبه و میانگین دامنه این تغییرات مبنای تقسیم‌بندی در آن بُعد مد نظر قرار داده شد. سپس با استفاده از آزمون ویل‌کاکسون نمونه‌های زوج مفهوم از خود حرفه‌ای بطور کلی و به تفکیک ابعاد همچنین به صورت تک تک عبارات در دو مرحله ابتدا و انتهای کارآموزی در عرصه از لحاظ وجود اختلاف معنی‌دار آماری با هم مقایسه شدند. برای تعیین ارتباط بین مشخصات فردی نمونه‌ها با مفهوم از خود حرفه‌ای از آنالیز واریانس و آزمون من ویتینی استفاده گردید.

نتایج و بحث:

نتایج یافته‌ها در ارتباط با مشخصات فردی نمونه‌ها نمایانگر این مطلب بود که: اکثریت (۸۴/۴٪) واحدهای مورد پژوهش را دانشجویان دختر تشکیل داده‌اند معدل کل و معدل کل نظری سه سال قبل از عرصه واحدهای مورد پژوهش به ترتیب ۶/۷۶ درصد و

این امر در مورد تک تک ابعاد نیز صدق می‌کند. در مقام مقایسه هم در این مرحله نیز بیشترین درصد (۳۵/۹۴٪) نمرات منفی مربوط به بعد رضایت شغلی و بیشترین درصد (۹۶/۸۸٪) نمرات مثبت به بعد خلاقیت مربوط می‌شد (نمودار شماره ۵).

آرتور (۱۹۹۶) نیز معتقد است مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان پرستاری طی گذراندن سالهای متفاوت تحصیلی شکل می‌پذیرد، همانگونه که در این پژوهش مشخص گردید شکل‌گیری دانشجویان طی سه سال اول دوره آموزشی انجام گرفته است.

آندرسون (۱۹۹۳) نیز در پژوهش خود اشاره می‌کند که دانشجویان در سالهای اول فرآیند آموزشی، نگرشهای خود را به سوی پرستاری متمرکز می‌نمایند و تغییراتی را در مفهوم از خودشان ایجاد می‌نمایند. در صورتی که دانشجویان پس از رسیدن به دروس اختصاصی در سالهای آخر تلاشی جهت ارتقاء این مفهوم به عمل نمی‌آورند.

در ارتباط با هدف سوم پژوهش یعنی تعیین تفاوت مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان پرستاری در ابتدا و انتهای کارآموزی در عرصه یافته‌ها بیانگر آن است که علیرغم وجود تفاوت‌های اندک ظاهری در امتیازات کسب شده در مراحل ابتدایی و انتهایی کارآموزی در عرصه، از نظر آماری این تفاوتها معنی‌دار نبوده است این امر در مورد ابعاد نیز صادق است. به علاوه نتایج حاصله از آزمون ویل کاکسون در بررسی تفاوتها در تک تک عبارات مربوط به ابعاد مختلف مفهوم از خود حرفه‌ای، در هیچ یک از موارد به جز در

۷۳/۴ درصد در سطح خوب (۱۷ - ۱۴) بوده و معدل کل کارآموزی‌ها در اکثریت (۶۵/۶٪) واحدهای مورد پژوهش در سطح عالی (۲۰ - ۱۷) قرار داشته است (نمودارهای ۳، ۲، ۱).

در ارتباط با هدف تعیین مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان پرستاری در ابتدای دوره کارآموزی در عرصه، یافته بیانگر آن است که اکثریت واحدها (۸۵/۹۴٪) دارای مفهوم از خود حرفه‌ای مثبت بوده‌اند. در مورد تک تک ابعاد مفهوم از خود حرفه‌ای نیز نمره اکثر واحدهای مورد پژوهش (۶۰/۹۴٪) بالاتر از میانگین بوده است در مقایسه بیشترین درصد (۳۹/۰۶٪) نمرات منفی مربوط به بعد رضایت شغلی و بالاترین درصد (۹۳/۷۵٪) نمرات مثبت مربوط به بعد خلاقیت / انعطاف‌پذیری بوده است. (نمودار شماره ۴) این یافته‌ها شبیه به نتایجی است که آندرسون^(۱) (۱۹۹۳) در پژوهش خود تحت عنوان «دیدگاه تصور دانشجویان پرستاری از حرفه خود، در طی برنامه آموزش پرستاری» به آن دست یافته است. زیرا به اظهار وی شناخت و درک دانشجویان نسبت به حرفه پرستاری با نحوه برنامه‌ریزی آموزشی پرستاری ارتباط دارد به نحوی که طی برنامه آموزشی پرستاری مفهوم از خود حرفه‌ای تعداد بسیاری از دانشجویان ارتقاء یافته و آنان به درک نوینی از پرستاری نائل می‌شوند.

یافته‌ها در مورد هدف دوم پژوهش یعنی تعیین مفهوم از خود حرفه‌ای نمونه‌ها در انتهای دوره کارآموزی عرصه بیانگر آن است که همانند مرحله اول، اکثریت واحدهای مورد پژوهش (۹۰/۶۲٪) دارای مفهوم از خود حرفه‌ای مثبت بوده‌اند.

مورد معنی‌دار نبوده است و آن موارد عبارتند از (۱) وقتی که مسئولیت کارها با من است کارها بهتر انجام می‌شود ($P < 0.02$) و (۲) انعطاف‌پذیری یکی از صفات من است ($P < 0.04$).

این نتایج مشابه نتایجی است که مازینگو و همکاران^(۱) (۱۹۹۵) در پژوهش خود تحت عنوان «عوامل مرتبط با درک دانشجویان سال آخر کارشناسی پرستاری از شایستگی‌های خود» به آن دست یافته‌اند مبنی بر اینکه شرکت در برنامه کارورزی اکسترن شیب^(۲) علیرغم تصور پژوهشگران ارتباط معنی‌داری با درک دانشجویان از شایستگی‌های خود نداشته است.

در ارتباط با هدف چهارم پژوهش "تعیین ارتباط بین مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان پرستاری با مشخصات فردی آنان" علیرغم وجود تفاوت اندک ظاهری بین میانگین نمرات کسب شده در میان دانشجویان دختر (۸۲/۱۲٪) و پسر (۷۸/۵۸٪)، این تفاوت از نظر آماری معنی‌دار نمی‌باشد.

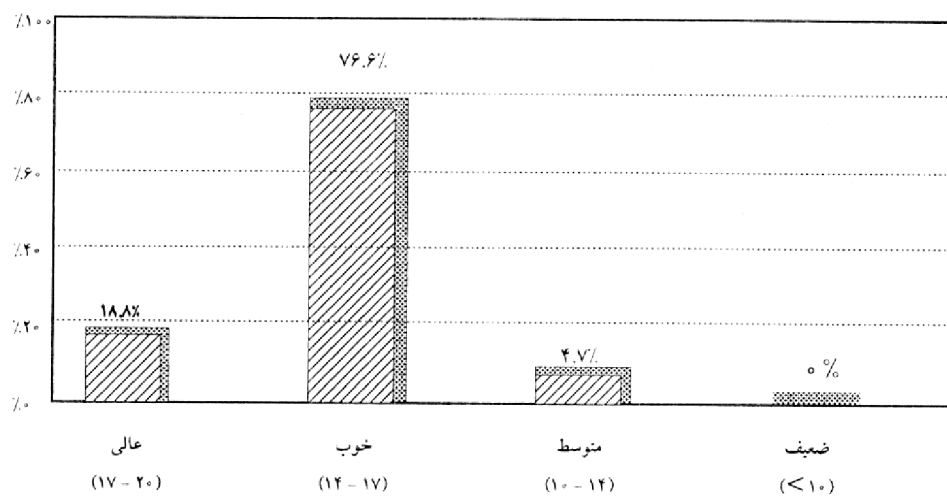
به همین ترتیب با وجود تفاوت بین میانگین نمرات کسب شده در مورد مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان دارای معدل کل عالی (۸۰/۴۲٪) و در دانشجویان دارای معدل کل خوب (۷۹/۲۵٪) و دانشجویان دارای معدل کل متوسط (۷۲/۴٪)، اختلاف معنی‌دار آماری مشاهده نشد. این امر در مورد معدل کل نظری و معدل کل کارآموزی نیز صدق می‌نماید (جدول شماره ۱).

با توجه به یافته‌های ظاهری به نظر می‌رسد بین موفقیت تحصیلی دانشجویان و مفهوم از خود حرفه‌ای رابطه‌ای وجود داشته باشد چنانچه به عقیده نیکروان

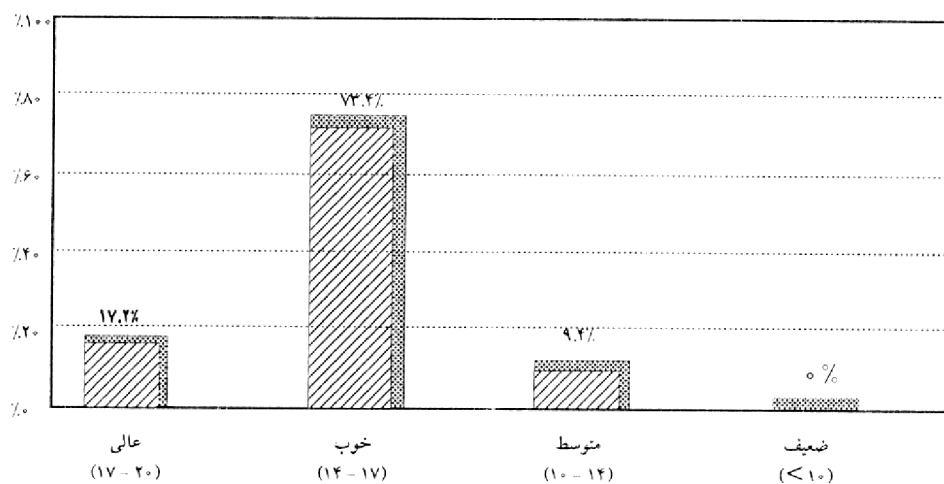
منفرد^(۱۳۶۹) نیز ارتباط مستقیمی بین پیشرفت تحصیلی و مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان وجود دارد. شاید بتوان گفت با ارتقاء مهارت‌های بالینی و کسب تجربه موفقیت دانشجویان در عملکرد بالینی بیشتر شده و نمرات آنان بالا رفته است. لذا دانشجویان به باور مثبتی از مهارت‌ها و لیاقت‌های خود نائل گشته‌اند و نسبت به نوع حرفه و شرایط کاری آن احساس رضایت نموده‌اند.

نتیجه‌گیری نهایی:

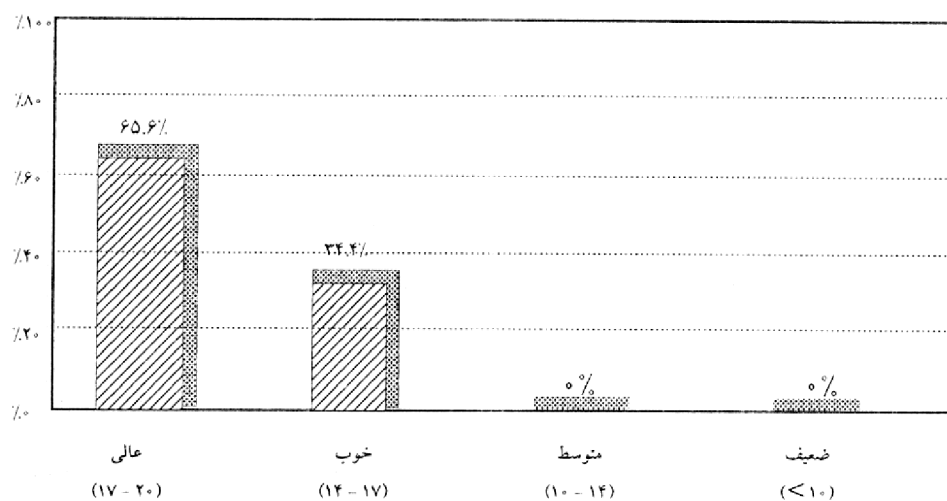
یافته‌های حاصل از پژوهش در پاسخ به فرضیه پژوهش "مفهوم از خود حرفه‌ای دانشجویان سال آخر پرستاری در ابتدا و انتهای دوره کارآموزی در عرصه با هم تفاوت دارد"، نشان داد که میانگین امتیاز مفهوم از خود حرفه‌ای انتهای کارآموزی در عرصه (۱/۵۶٪) نسبت به مرحله ابتدای کارآموزی عرصه، افزایش داشته است. که با توجه به نتیجه آزمون ویل کانون معنی‌دار نبوده است. ضمناً بررسی تک تک ابعاد نیز نشان می‌دهد که تفاوت اندکی در تمامی ابعاد مفهوم از خود حرفه‌ای بجز بُعد مهارت در مرحله ابتدا و انتهای کارآموزی عرصه وجود داشته است که از لحاظ آماری معنی‌دار نبوده‌اند. در این مورد می‌توان گفت دانشجویان در طی سه سال اولیه تحصیل خود به مفهوم از خود حرفه‌ای مثبت دست یافته‌اند و دوره‌های کارآموزی عرصه نتوانسته است در ارتقاء بیشتر آن مؤثر واقع شود.

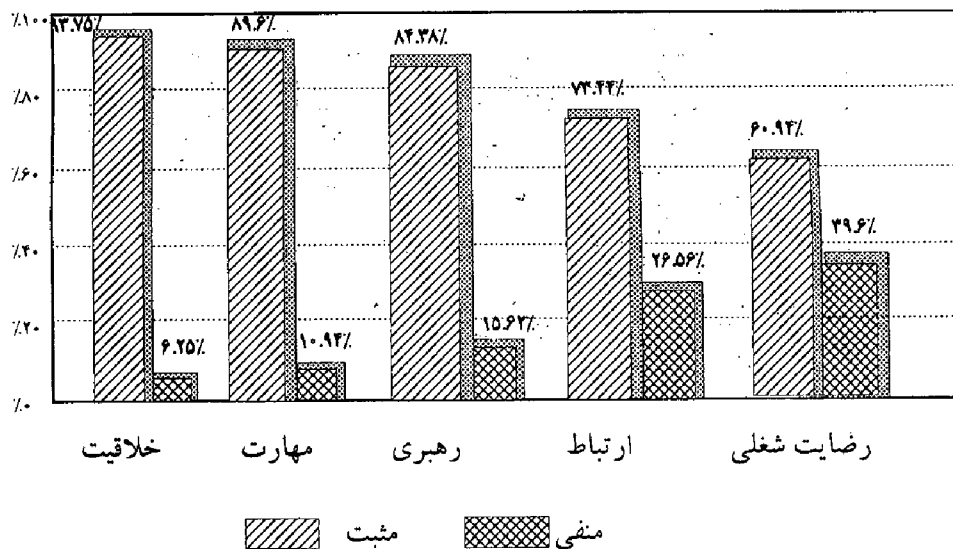
نمودار (۱): توزیع فراوانی نسبی معدل کل سه سال قبل از کارآموزی در عرصه سال ۷۷

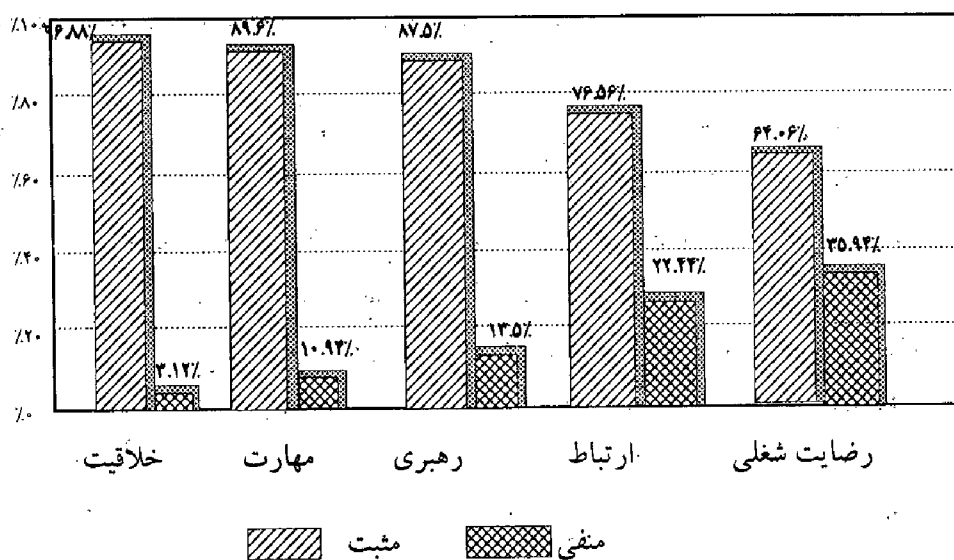
نمودار (۲): توزیع فراوانی نسبی معدل کل دروس نظری در سه سال قبل از کارآموزی

نمودار (۳): توزیع فراوانی نسبی معدل کل کارآموزی‌ها در سه سال قبل از کارآموزی

نمودار (۴): توزیع فراوانی نسبی ابعاد تشکیل دهنده مفهوم از خود حرفه‌ای در ابتدای کارآموی

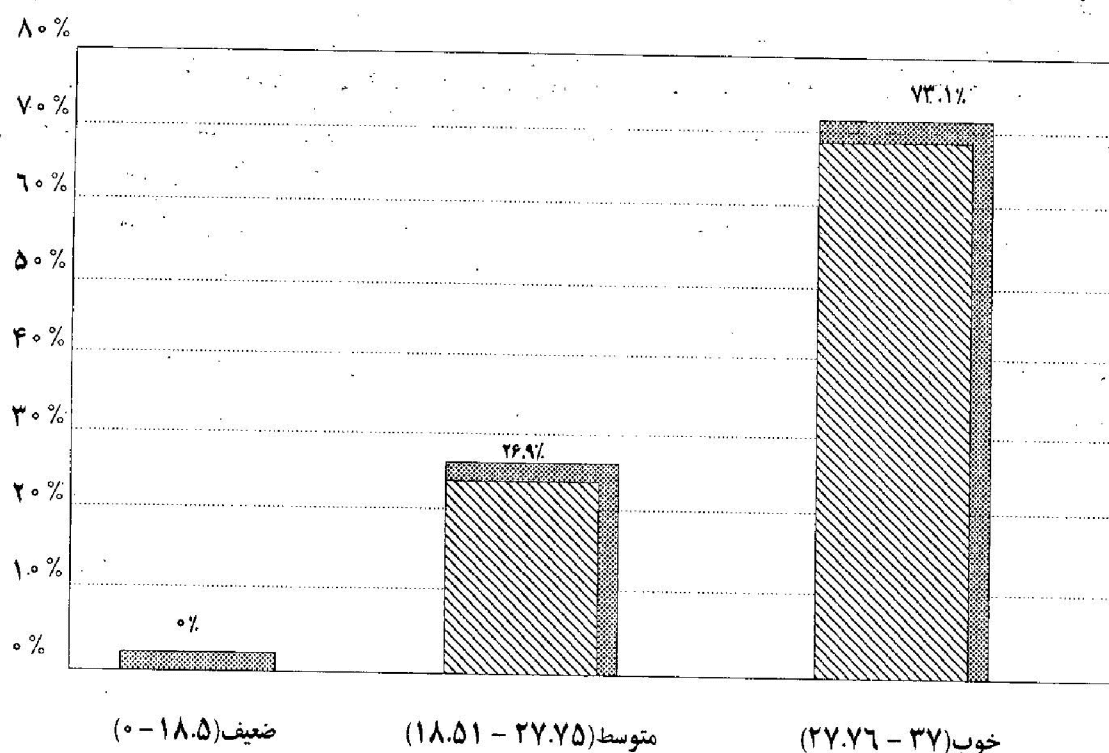
نمودار (۵): توزیع فراوانی نسبی ابعاد تشکیل دهنده مفهوم از خود حرفه‌ای در انتهای کارآموزی ۲۷ سال

جدول شماره ۱) تعیین ارتباط بین مفهوم از خود حرفه‌ای واحدهای مورد پژوهش با مشخصات فردی، معدل کل، معدل کل نظری، معدل کل کارآموزی (در سه سال قبل از کارآموزی در عرصه) و جنس

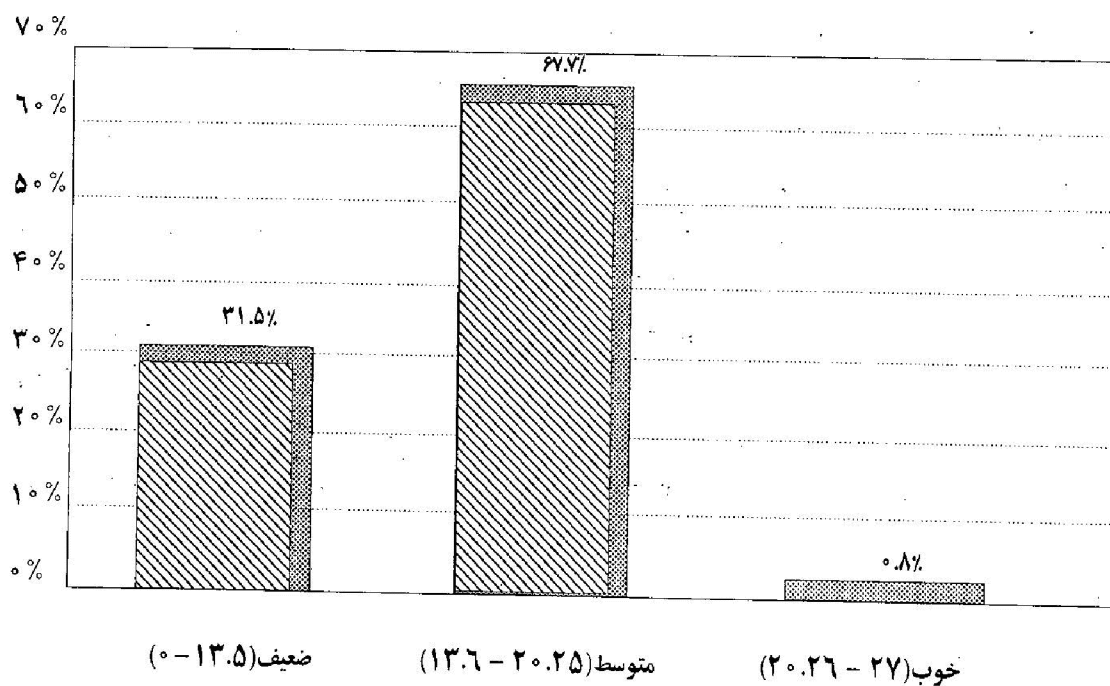
مشخصات فردی	نوع آزمون	نتیجه آزمون	فضاوت
معدل کل	آنالیز واریانس	$F = ۰/۹۱$	معنی دار نیست
معدل کل نظری	آنالیز واریانس	$F = ۰/۸۵$	معنی دار نیست
معدل کل کارآموزی	آنالیز واریانس	$F = ۰/۱۹$	معنی دار نیست
جنس	من ویتنی یو	$T = -۰/۸۳$	معنی دار نیست

منابع:

- ۱ - آمار آموزش عالی ایران. مؤسسه پژوهشی و برنامه‌ریزی آموزش عالی تهران: انتشارات علمی فرهنگی ۱۳۷۰ الی ۱۳۷۵.
- ۲ - مابدی، علی. گامی جدید در آموزش بالینی پرستاری تشریح دانشگاه علوم پزشکی و درمانی استان اصفهان ۱۳۷۷.
- ۳ - نیکروان منفرد، ملاحظ. بررسی تأثیر روش آموزش یادگیری در حد تسلط در هدایت دانشجویان پرستاری در سه حیطه شناختی، عاطفی، روان - حرکتی در دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده شهید بهشتی تهران ۱۳۶۹.
- ۴ - یزدان‌دوست، زهرا، مقدمه‌ای بر آموزش جامعه نگر - فصلنامه دانشکده پرستاری و مامایی رشت، سال ششم، شماره ۲۳، تابستان ۱۳۷۶.
- 5 - Arthur, D. "The professional self concept of koreen Hespital Nurses". **Research note: Hongkong poly technic University**, 1996.
- 6 - Arthur, D. "Professional selfcon cept of nurse. A comparative study of student of nursing conadian university" **Research note: Hongkong poly technic University** 1996.
- 7 - Arthur, D. measuring the professional self concept of nurses" **Advanced nursing** No(4). Vol(17). Ivov.1992 PP: 712 -19.
- 8 - Anderson, E. "The perspective of student nurses and their prepration of professional nursing during the nurse training program" **Advanced nursing**. No 21. Vol 18. sep 1993. PP:8.8 - 12.
- 9 - Kozeir, B. etal. **Fundamental of nursing**. redwoodeity: welay publish. co. 1995.
- 10 - Mazing. j. etal. "Factors Associated with perceived conmetery levels of graduating seniors in nursing program **Journal of nursing education**. Vol 34. No3. March 1995. PP: 116-22
- 11 - Muscari, M. "Developing your proffisional Identity" **Nursing** october, 1998. PP: 31-36

نمودار ۱: توزیع فراوانی امتیازات کسب شده از وضعیت تجهیزات لازم برای تزریق استرپتوکیناز در سال ۷۷

نمودار ۲: توزیع فراوانی امتیازات کسب شده از نحوه مراقبتهای پرستاری قبل از تزریق استرپتوکیناز در سال ۷۷

منابع:

- ۱ - بابایی اولم، بهمن. "سختی رگها و شناخت علل پیشگیری از آن". مجله علمی بیمارهای قلب و عروق. شماره ۹ تهران: زمستان ۱۳۷۲، ص ۵۴۹.
- ۲ - جوهری، حسین و غفاری، وجیه‌اله. بررسی اثرات درمان با استرپتوکیناز در بیماران مبتلا به انفارکتوس حاد میوکارد بستری در بخشهای قلب بیمارستان حشمت رشت. دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی گیلان ۱۳۷۴.
- ۳ - عظیمیان، جلیل. بررسی نیازهای آموزشی مدیران پرستاری درباره تضمین کیفیت مراقبتهای پرستاری در بیمارستانهای دانشکده علوم پزشکی قزوین. پایان نامه جهت دریافت کارشناسی ارشد. دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی قزوین ۱۳۷۶.
- 4 - Almanack, Moores. "What should Nursing leaders be Healing"? **Nursing management**. Jun 1994. Vol:1, No:3, P:97.
- 5 - Alpert, S. Joseph; and Francis, S. Gary. **Hand book of coronary care**. Fifth Edition. London: Little, Brown Company 1993.
- 6 - Apple, SUE. "New trends in Thrombolytic Therapy". RN. January 1996. PP: 30-34.
- 7 - Aragon, Daleca; and Marthin, morsha. "Thrombolytic Therapy for Acute MI". **American Journal of Nursing**. Vol: 93, No:9, Sep 1993. PP: 24 - 31.
- 8 - Black, Joice, M.; and Jacobs, Esther, M. **Luckman and sorensons Medical Surgical Nursing Apsy chophy Siologic approach**. Philadelphia: W.B. Sounder's Company, 1997.
- 9 - Braunwald, E. **Heart disease , A text book of cardio vascular medicine**. Philadelphia: W.B. Saunder's company, 1997.
- 10 - Casey, Kathy.; etal. "Myocardial infarction review of clinical trials and Treatment Strategies". **Critical care Nurse**. Vol: 18, No: 2, April 1998. PP: 39-52.
- 11 - Carolyn, A. samelf ski; and susan, Os guthorpe. "forward". Part:2. **Heart and lung**. Vol: 20, No: 5, sept 1991. P: 538.
- 12 - Dolman, sharon; and Hardy, paradiso fram. "Intracoronary streptokinase". **Critical care nurse**. Vol: 16, No:6, Dec 1996. PP: 24 - 37.
- 13 - Harrison. **Principles of internal medicine**. Newyork: Mc Graw - Hill inc, 1998.
- 14 - Hartshorn, C. Jeanette, Sole, Loumary.; and Lamborn, L. Marilyn. **Introduction to Critical care nursing**. philadelphia: W.B. saunder's company, 1997.
- 15 - Hodgson, B. Barbara; and Kizior J. Robert. **Nursing Drug hand book**. Philadehphia: W.B. Saunder's company, 1998.
- 16 - Karb, Burke Virginia.; and Queener, F. shewy.; and freeman, B. Julia. **Hand book of Drugs for nursing practice**. Newyork philadelpia 1996.
- 17 - Kynman, Gary. "Thrombolysis: The development of unit guidelines". **Intensive and critical care nursing**. Vol: 13, Oct 1997. PP: 30-41.
- 18 - Lieberman, S. Karen. "Markers of Reperfusion after thrombolytic therapy for acute myocardial infarction". **Journal of Emergency Nursing**. Vol: 21, No:2, April 1996. PP: 112 - 115.
- 19 - Mckenry, M. Ledman; and Salerno, Evelyn. **Pharmacology Nursing**. Philadelphia: W. B. Saunders Company, 1995. PP: 660 - 663.
- 20 - Page, Michael. "Thrombolytic Therapy". **Professional Nurse**. Vol:11, No:4, January 1996. PP: 234 - 235.

Compare the professional self concept of senior nursing students of Guilan medical sciences university prior to and upon completion of internship programme.

Flora Rahimaghaii

Abstract:

The present research is descriptive comparative study and its purpose is to compare the "professional self concept" of senior Nursing students of Guilan medical sciences university prior to and upon, completion of senior nurse students training programme(internship) in 1997 - 98.

The study samples consisted of 64 senior Nursing students (total population of fourth year under graduated nursing students).

The instrument for collecting of the data was a questionnaire' consisting of two separate parts. part"A" was in connection with the individual characteristics and part "B" was the Arthur's questionnaire for measurement the "professional self concept" of Nurses.

Questionnaire packages were distributed prior to and upon completion of a internship Experience in the senior Nursing students. Descriptive statistics, wilcoxon match ranks test, manwhitney test, and analysis of variance, were used in this study. the finding and results of the research indicated that "professional self concept" in the majority of the student was positive, prior to internship programme(%85.94), and also upon completion of this programme(%90.6). Hypothesis discussed in this research were tested by finding and showed that the senior nurse training programme wasn't effective in improvement the "professional self concept" of senior nursing students. also records of this research didn't Show significant relationship with samples' demographic characters such as (sex, clinical grade, theoretical grade, clinical and theoretical grade) and their "Professional self concept".

At the end application of finding in different aspect of nursing, discussed and some suggestions was given for further research.